

Kaninformation

Kaninværnets medlemsblad nr. 6

Sommer 2023

**KANINVENLIGE
PLANTER**

**KANINER OG
HEDESLAG**

**KANINER OG
MARSVIN**

**AV MINE
ØRER!**

FOKUS PÅ ØREPROBLEMER

Indhold

Status fra formanden	1
Kaninværnets landsmøde	2
Kaniner og hedeslag	4
Akutteamet	8
Av mine ører!	10
Samarbejde med ARU	21
Kaniner og marsvin	22
Neutralisation	23
Kaninvenlige planter	24

REDAKTION

Redaktør: Rasmus Svoldgaard
Layout: Rasmus Svoldgaard
Skribenter: Clara-Celina Lauritzen,
Sara Lee Olsen, Rasmus Svoldgaard,
Ditte Rich Stærk

Kontakt redaktionen på:
medlemsblad@kaninvaernet.dk

STATUS FRA FORMANDEN

2023 har som sædvanligt været et begivenhedsrigt år, og der har været travlt i Kaninværnet.

For Akutteamet startede året hektisk, da fem kaninunger, der var under et døgn gamle, blev dumpet i en kasse foran Greve Rådhus. Kaninværnet rykkede hurtigt ud, og ungerne kom i pleje i foreningens plejeteam. Det kan du læse mere om i Akutteamets sektion her i bladet.

Foråret bød også på Kaninværnets første landsmøde. Det var vores største arrangement til dato, og vi betragtede det som en stor succes. Det kan du også læse mere om inde i bladet.

I marts deltog repræsentanter fra Kaninværnet i et dyreværnsmøde hos Dyrenes Beskyttelse, som havde fokus på kaniner. Det var et spændende møde, hvor Kaninværnet havde mulighed for at rådgive landets andre dyreværnsorganisationer om kaninvelfærd. Det var skønt at se hvor seriøst de andre foreninger tager kaninvelfærden.

Foreningen har også deltaget i flere arrangementer, men henblik på at bringe viden om moderne kaninhold til dem der har mest brug for informationen. Vi var fx på Roskilde Dyrskue og til Dyrenes Dag i Plantorama.

Vi har også lavet en samlet aftale om medlemskab for samtlige Anicura-klinikker i landet.

Vi har en masse planer for andet halvår af 2023, og vi glæder os til fortsat at vokse foreningen og hjælpe en masse kaniner i efteråret.

Tak for din støtte til foreningen!

KANINVÆRNETS LANDSMØDE

Af: Rasmus Svoldgaard

I marts afholdt Kaninværnet generalforsamling og vores første landsmøde. Der var over 30 deltagere, og vi var meget taknemmelige over, at så mange medlemmer mødte frem. En del havde taget turen helt fra Jylland.

Stemningen og spørgelysten var i top fra start, og glæden over at mødes med ligesindede var ikke til at skjule. Dagen blev indledt med den årlige generalforsamling, hvor vores formand og vores kasserer, Rasmus Svoldgaard og Linda Larsen, fremlagde årsberetningen om Kaninværnets aktiviteter og økonomi. Der blev gået i detaljer, og der var en rigtig god sparring mellem bestyrelsen og de fremmødte. Vi drøftede tidligere og mulige fremtidige aktiviteter. Medlemmerne udviste stor interesse, og der blev fremført mange gode forslag.

Efter generalforsamlingen startede landsmødet. Der var inviteret en række gæstetalere, som alle bidrog til, at mødet blev en succes, og at vi alle gik derfra

klogere på kaniner.

Dyrlæge Katie Svane Lindhe talte om avlsrelaterede sundhedsproblemer hos kaniner. Katie talte om konsekvenserne af brachycephale kranier hos kaniner, øreproblemer hos vædderkaniner, problemer hos gigantracer og særlige pelstyper.

Kaninværnets samarbejdspartnere fik også taletid. Bunny Grow fortalte om kaningødning lavet af kaninpøller. Petland/PetDK fortalte om foder til kaniner. Isabella Gundager Photography gav derefter gode råd til at tage det gode billede af sin kanin.

Cecilie Ravn Skovlund, PhD fra Københavns Universitet, fortalte herefter om resultaterne fra to landsdækkende undersøgelser, som viser, at kaniner stadig primært betragtes som burdyr, at mange kaniner ikke kommer til dyrlæge, og at de oftest bor alene, uden en artsfælle. Heldigvis er der også en tendens til, at et stigende antal kaniner holdes frit i hjemmet.

Carl Valentin, dyrevelfærdsordfører for SF, berettede efterfølgende om, hvordan han politisk arbejder for at højne dyrevelfærden i Danmark, og hvordan man som borger kan få politisk indflydelse. Han gennemgik blandt andet mulige tiltag til at få kaninvelværd drøftet i Folketinget.

Dagen sluttede med fællesspisning og hyggesnak om kaniner. Vi havde egentlig planlagt en fællesaktivitet efter maden, men stemningen var så god, og folk havde gang i så mange gode snakke, at vi valgte at droppe aktiviteten, og i stedet lade folk nyde den gode stemning. Mange folk blev da også lige fra starten kl. 12, til vi var nødsaget til at sige tak for denne gang omkring kl. 21.

Kaninværnet siger tak til medlemmer, plejere, gæstetalere og vores kok for at gøre dagen helt fantastisk. Vi glæder os til næste landsmøde i 2024.

EN NY VERDEN AF ORGANISKE GØDNINGER

BUNNY - VEG

Bunny – VEG er langsomudskillende og effektiv, så dine planter sundt kan komme igennem vækstperioden med alt, hvad de har brug for!

BUNNY - BLOOM

Bunny – BLOOM er til dig som vil give din plante en lækker blomsterfase med mindst besvær som muligt.

BUNNY - ALL PURPOSE

Vores Bunny – ALL PURPOSE lever op til sit navn, da denne gødning kan bruges til alle formål.

KANINER OG HEDESLAG

Af: Clara-Celina Lauritzen

Nu hvor sommeren er kommet, kan temperaturerne komme højt op, og det er derfor vigtigt at have fokus på hedeslag. Hedeslag kan have fatale konsekvenser, hvis ikke der handles korrekt eller hurtigt nok. I artiklen her sætter vi derfor fokus på, hvad hedeslag egentlig er, samt hvad man kan gøre for at forebygge det.

Hedeslag kan ske, hvis kaninen opholder sig i varme omgivelser, og hvor kroppen ikke er i stand til at fragive sig varmen. Kaniner kan ikke svede, og de regulerer deres kropstemperatur gennem deres ører. Ved hedeslag opstår en overophedning i kroppen. Dette kan være livstruende, og det er akut behandlingskrævende. Har kaninen fået hedeslag, er det

vigtigt, at man kommer afsted til dyrlægen i en fart, og at man ikke først begynder at prøve sig frem med lidt forskelligt derhjemme. Fordi hedeslag kan være livstruende, kan det derfor være nødvendigt, at vi hjælper vores kære pelsdyr af med noget af varmen, og på den måde forebygge hedeslaget, før det opstår.

Når det gælder hedeslag, er det vigtigt, at man ved, hvilke symptomer man skal kigge efter. Symptomer på hedeslag kan være hurtig vejrtrækning, nedsat- eller ingen appetit, inaktivitet, krampes, røde ører, savlen, balanceproblemer og forvirring.

Det er meget vigtigt, at man ikke hverken sprøjter vand på kaninen, giver den et bad eller lignende, for at forsøge at bringe kropstemperaturen ned. At bade en kanin vil være enormt

stressende for den, og kan gøre ondt værre. Ved hedeslag bør man som nævnt søge øjeblikkelig dyrlægehjælp. Der er dog heldigvis flere andre tiltag, som kan hjælpe med at forebygge overophedning.

Giv kaninen adgang til køleelementer fx kølesten, fryseelementer, fliser eller sodavandsflasker med frossent vand. Placer køleelementerne rundt om i boligen eller kaninernes løbegård. Undgå forfrysninger ved at frosne vandflasker eller fryseelementer er pakket ind i et viskestykke, en sok eller lign.

Derudover kan det være en god ide at bruge en vindblæser. Kaniner må dog ikke få træk, så det anbefales, at blæseren blæser ud i rummet og ikke direkte på områder, hvor kaninen opholder sig. Aircondition kan også være en ide, men man bør som sagt være varsom på, at de ikke får træk. Sørg desuden for at lufte godt ud, før solen varmer luften op. Hold derefter dørene lukkede, når det bliver varmt udenfor for at holde på den koldere luft indendørs. Sørg for skygge ved hjælp af gardiner, markiser og solparasoller.

Giv gerne vandholdigt grønt for at hjælpe kaninen med at få ekstra væske indenbords. Her kan der gives fx agurk eller blad-

selleri, og man kan dyppe eventuelle salatblade i lidt vand. Hold dog øje med kaninens afføring, for hvis der overdrives, kan det føre til dårlig mave. Man kan også lægge enkelte isterninger i kaninens vandskål for at hjælpe med at holde vandet køligt i længere tid. Din kanin må også godt slikke lidt på en isterning for at køle tungen. Brug også gerne en vandskål fremfor en drikkeflaske. Det anbefaler vi i øvrigt året rundt, og ikke kun om sommeren. Det er mere naturligt for kaniner at drikke af en skål, langt mere hygiejnisk, og det øger deres vandindtag. Husk at give godt med vand hver dag, sæt gerne flere vandskåle rundt om i kaninens bolig, og læg gerne lidt krydderurter i for at friste dem til at drikke mere.

Det kan være en god ide at duppe lidt lunkent vand på deres ører; kaniner temperaturregulerer som sagt via ørerne, og deres blodkar ligger lige under huden. Det må ikke være koldt vand, da dette kan have en negativ effekt.

Hvis du har klinker på badeværelset eller andre steder i boligen, så giv kaninerne adgang til rummet. Det kan have en kølende effekt at ligge på. Har man et badeværelse med flisegulv eller lignende, kan man tage bruseren og køle gulvet ved at spule det med koldt vand, og herefter tørre gulvet igen. Så kan kaninen komme derud, og ligge på det kolde gulv.

Når det gælder udekaniner, så tilbyd dem altid skygge. Om nødvendigt så flyt kaninernes udebolig til et svalt sted. Sæt solparasoller op, og brug evt. hvide lagner til at skærme dele af deres bolig for solen. Undgå

sorte/mørke lagner da de absorberer varmen. Har man langhårede kaniner, fx angora eller teddy, kan med fordel klippe pelsen kortere.

Hvis du skal ud at køre bil, hvor kaninen skal med, så undgå at køre i en varm bil. Start gerne bilen og få tændt for aircondition lidt før du skal afsted, så der ikke er for varmt i bilen, når I skal køre. Har man ikke aircondition, kan det være en ide at åbne alle døre og lufte godt ud før køreturen. Sørg for at parkere i skyggen hvis muligt, og/eller bruge forrudebeskytter for at blokere for solen den vej igennem. Man kan også bruge køleelementer/kølemåtte i og ovenpå kaninens transportkasse. Fugt gerne dens ører før og undervejs på turen. Når det er varmt, bør man generelt kigge til sine kaniner oftere end man plejer for at sikre sig, at de er ok i varmen.

Flystrike

En anden farlig ting ved sommeren og varmen er såkaldt flystrike. Dette er en tilstand, hvor kaninen bliver angrebet af spyfluelarver. Flystrike er meget farligt, og det kræver hurtig behandling, for at din kanin ikke dør. Varmen og luftfugtigheden skaber et ideelt miljø for spyfluerne. De bliver tiltrukket af lugten fra kaninens toilet eller afføring, der sidder fast i pelsen. Spyfluerne lægger deres æg omkring eller på din kanin, ofte omkring bagdelen. Én spyflue alene kan lægge flere hundrede æg på få dage. Spyfluernes æg klækkes

til larver indenfor ganske få timer. Larverne, også kaldet maddiker, æder deres vært/kaninen. Larverne kan for eksempel kravle ind i kaninens tarm. Spyfluelarverne spiser derefter kaninen indefra, hvilket kan betyde døden for kaninen på meget kort tid. Det kræver altså akut behandling hos en dyrlæge for ikke at ende fatalt.

Flystrike er meget smertefuldt for kaninerne, og de vil ofte gå i chok. Behandlingen hos dyrlægen vil ofte bestå af fjernelse af maddiker og æg, væskebehandling, smertestillende og støtte. Hvis der er mistanke om maddiker, der er vandret ind i kaninen, gives ormekur, så de dør derinde uden at lave skade. Symptomer på flystrike kan være, at kaninen putter sig, er passiv, mangler appetit, eller der kommer en ubehagelig lugt. I kan læse meget mere om flystrike på Kaninværnets hjemmeside eller Facebookside, eller i den forrige udgave af medlemsbladet, Sommer 2022.

Nyd sommeren, men husk at passe godt på kaninerne.

ANICURA BLIVER MEDLEM AF KANINVÆRNET

Af: Rasmus Svoldgaard

Kaninværet har indgået en aftale med AniCura om et medlemskab for alle landets AniCuraklinikker. Med 24 klinikker fordelt over hele landet, har AniCura en stor dækningsflade når det gælder at behandle landets syge kaniner, og de ser rigtig mange kaniner i deres klinikker. AniCura ser heldigvis også vigtigheden i, at få flest mulige kaniner mærket og registreret, og har derfor udvist ønske om en fælles aftale. Den aftale er nu kommet på plads, og du kan derfor nu få dine kaniner mærket og registreret i Kaninregistret i alle landets AniCuraklinikker - dog ikke AniCura Århus og AniCura København, som er henvisningshospitalet. Kaninværet er glade for at kunne byde AniCura velkommen i kaninfolde.

Du kan finde AniCuras klinikker i følgende byer:

Dyssegård
Frederiksværk
Gistrup
Hjørring
Hobro
Holbæk
Kerteminde
København SV

Køge
Nyborg
Nørresundby
Odense C
Odense N
Rynkeby
Rødovre
Silkeborg

Skovlunde
Sommersted
Svenstrup
Tranbjerg
Varde
Viby
Aalborg SV
Aars

Det er vigtigt at få sin kanin chippet og registreret. Det sker desværre ofte at kaniner forsvinder. Det er samtidig et vigtigt skridt i kampen for i fremtiden at kunne udtage kaniner fra konsum, så de kan medicineres i overensstemmelse med lovgivning.

AKUTTEAMET

En februar aften tog en uventet drejning for vores AkutTeam. Kaninværnet blev kontaktet af AniCura, som havde fået indleveret fem kaninunger, som var blevet dumpet i en bakke foran Greve Rådhus – uden deres mor. De fem kaninunger var efter bedste vurdering ikke over et døgn gamle. Finder havde kontaktet Dyrenes Beskyttelse, men deres plejere var fuldt booket. Derefter blev AniCura kontaktet, og de rakte ud til Kaninværnet. Heldigvis kunne vi hjælpe, og de små unger kom i pleje i vores akutteam, hos en dygtig plejer med erfaring i at opflaske kaninunger.

Det er desværre risikabelt at forsøge at opflaske kaninunger, og med så hård og grusom en start på livet var deres chancer små. Ungerne fik moder-mælkserstatning med kaffefløde 3 gange dagligt

og blev hjulpet af med urin og afføring ligesom deres mor ville gøre. Desværre klarede fire af ungerne den ikke. De havde sandsynligvis ikke fået råmælk fra moderen – som indeholder vigtige antistoffer der er kritiske for overlevelse – og der var ulykkeligvis ikke mere som vores plejer kunne stille op.

Den lyse side af sagen var den ene unge der overlevede. Nico kom til hægterne, og vores plejer gjorde et fantastisk arbejde for at give ham en ordentlig start på livet. Nico er nu fuld af liv og glæde, og har fundet sig et nyt hjem, som han snart skal flytte ud til.

Du kan se Nico i rubrikken herunder.

Mød udvalgte kaniner fra Akutteamet

Majestætiske Tilda - tidligere kendt som Frøken Ludvig - kom til kaninværnet efter at være blevet indleveret til aflivning. Da Tilda heldigvis var sund og rask kom hun samme dag hjem til en af vores plejere, Tilda er blevet neutraliseret og plejer arbejder på at lære hvem Tilda er og er heldigvis allerede lovet væk til sit forevigt hjem.

Nico blev fundet efterladt foran Greve rådhus få timer gammel sammen med sine 4 søskende. Hans søskende klarede den desværre ikke. Nico er fuld af fart og ballade. Den hårde start på livet har heldigvis ikke frarøvet ham livsglæden. Han glæder sig til at lære at blive en rigtig kanin af sine nye storebrødre, som han snart skal flytte hjem til.

Karlie blev indfanget efter at være fundet løbende frit i Brønshøj. Hun var én af flere kaniner der blev fundet i Brønshøj inden for en kort periode. Hun blev fremlyst men ingen meldte sig som ejere. Hun kom efterfølgende i pleje hos Akutteamet. Her viste hun sig at være en rigtig charmetrold, og hun har heldigvis hurtigt fundet sig et nyt hjem.

William blev fundet alene i Brønshøj. Et opslag i en lokalgruppe ledte Kaninværnets Akutteam på sporet, og to af vores frivillige fandt ham heldigvis og tog sig af ham. William vurderes til at være ca. 4 mdr gammel. Han er en lidt sky men omstændighederne taget i betragtning er han en kærlig kanin. Han er blevet adopteret af Kaninværnets formand, og skal leve det søde liv på Falster.

AV MINE ØRER!

Af: Ditte Rich Stærk

Av mine ører!

Når man snakker om avlsrelaterede helbredsudfordringer hos vores kæledyr, vil det første mange tænker på være de fladnasede hunderacer, som kæmper for at få luft og kan gå til af varme eller udmattelse ved selv begrænset aktivitet på en varm sommerdag. Det er de færreste, der er klar over, at problemer som følge af selektiv avl for bestemte træk faktisk er et tiltagende problem inden for mange arter. Udseende prioriteres højere end sundhed af folk, der mener at et liv med potentielt konstante smerter, er en rimelig pris at betale for et nuttet udtryk.

En stor andel af kaniner i Danmark lever et liv med udfordringer som tandproblemer, nedsat sanseopfattelse og daglig lidelse som konsekvens af den avl, vi har brugt generationer på at gøre gradvist mere ekstrem uden øje for følgerne af vores valg hos dem, der skal leve med det.

Et eksempel herpå er hængeører hos kaniner. Det vil måske overraske nogen, at kaniner med hængeører, også kaldet vædderkaniner, alene findes, fordi vi har fremavlet det.

De kaniner vores domesticerede racer nedstammer fra har alle lange, opretstående ører. Det er for de vilde kaniner et vigtigt

redskab for deres overlevelse, idet de kan bevæge dem og derved lokalisere, hvor en lyd af potentiel fare kommer fra. De lange ører fungerer også som nedkøling i sommermånederne, hvor det varme blod fra kaninens krop passerer gennem yderligt liggende blodkar tæt ved hudens overflade i ørerne. Selv en let brise i omgivelserne hjælper til at køle blodet en anelse, inden det sendes tilbage i det øvrige kredsløb og derved modvirker, at kaninen, der ikke kan svede, overopheder. Ørernes position spiller med andre ord en essentiel rolle for kaninen. Utallige generationers naturlig selektion har ledt til lige præcis den løsning, der fungerer bedst både i for-

Kaninen Frida med øreforbinding efter veloverstået øreoperationen

hold til trivsel og overlevelse. Når vi griber ind og piller ved den løsning, vil det uundgåeligt have konsekvenser for de individer, det går ud over.

Sanser og kommunikation

En af de vigtigste sanser for en kanin er hørelsen. Kaniner har fra naturens side en suveræn hørelse og kan opfange farer på stor afstand og reagere på advarsler fra både artsfæller og andre byttedyr i området. Mange oplever, at deres vædderkaniner hører dårligt, bliver let forskrækket og generelt har en anderledes lydopfattelse og reaktion på deres omgivelser. Det skyldes, at hængeørerne begrænser kaninens evne til at lokalisere lydets retning og mindske mængden af lydbølger, der kommer uforstyrret ind til trommehinden. Ud over at stå for en stor del af de indtryk kaninen modtager, spiller ørerne faktisk også ind, når kaninen selv skal udtrykke sig. Meget af det kropssprog kaniner bruger, når de kommunikerer med artsfæller inkluderer ørerne og deres position,

både når en kanin vil fortælle en artsfælle, at den er vred, at den er bange, at den kommer med fred, og at den er tryk i selskabet. Kaniner med hængeører mangler denne mulighed for at give andre kaniner et indtryk af deres sindstilstand og bliver derfor i højere grad misforstået, hvilket kan komplicere eksempelvis sammenføringsprocesser mellem to fremmede kaniner.

“Mange oplever, at deres vædderkaniner hører dårligt, bliver let forskrækket og generelt har en anderledes lydopfattelse.”

En anden vigtig sans for kaniner og byttedyr generelt er deres syn. En kanin med opretstående ører har et meget stort synsfelt, idet øjnene er placeret på siden af hovedet. Det giver dem mulighed for at orientere sig i de fleste retninger på samme tid med meget få blinde vinkler og med et godt overblik, når de rejser sig og holder øje med

omgivelserne. Hos kaniner med hængeører skabes der imidlertid en markant større blind vinkel, fordi ørerne simpelthen er i vejen, og forhindrer kaninen i at se bagud uden at skulle dreje hovedet.

En vædderkanin ville med andre ord have markant dårligere chancer i det fri og ville af flere grunde være et nemmere offer for et rovdyr end deres artsfæller med opretstående ører. Men rovdyr er jo sjældent en bekymring af betydning hos de tamme kaniner, så er de naturlige opretstående ører egentlig ikke overflødige, så længe vi sørger for at forhindre, at der kommer en sulten ræv ind i stuen?

Desværre er svaret nej. Konsekvensen af fremavlen af hængeører begrænser sig nemlig ikke til udfordringer med indtryk og udtryk, men inkluderer desværre for mange kaniner også et liv med daglige smerter, grundet de forandringer hængeører leder til under overfladen.

Stenose

Når man skal beskrive de problematikker, vi ser hos vædderkaniner, bruges ofte en analogi om et sugerør. Hvis man forestiller sig et klassisk knæksugerør der bukkes, hvor plastikken er beregnet til det, vil man se en fin åben passage gennem hele røret. Hvis man derimod knækker sugerøret ethvert andet sted, vil man opleve, at passagen lukkes af. Det er det samme, vi ser i et kaninøre på en vædder, fordi vævet i øregangen ikke er beregnet til at lave det knæk, der er nødvendigt for at lade ørerne hænge ned langs siderne af hovedet. Det leder til en forsnævring af passagen, som kaldes en anatomisk stenose.

Fortsættes på side 14

Vædderkaniner ser søde ud, men deres hængeører er et fremavlet træk som kan medføre store gener for kaninerne.

Indersiden af øregangen hos kaniner er belagt med slimhinder, der producerer ørevoks. Det spiller en vigtig rolle for at holde øret rent og for at fange diverse støvpartikler og små fremmedlegemer, så de forhindres i at beskadige trommehinden. Under normale omstændigheder vil små muskler langs øregangens væg, kombineret med assistance fra kaninen selv i form af kløe og hovedrysten, hjælpe ørevoksen op og ud af øret, sammen med det skidt fra omgivelserne, som den har fanget. Denne mekanisme forhindres helt eller delvist hos vædderkaniner. Her tillader forsnævringen ikke passage af den voks, der produceres

på undersiden af knækket på øregangen. Når mere voks fortsat produceres, øges trykket på vævet i øregangen, hvilket leder til inflammation af vævet, som vil hæve op og aflukke passagen yderligere. Denne tilstand kaldes patologisk stenose og er oftest forbundet med meget stærke smerter hos kaninen og bidrager desuden til en ond cirkel af gradvist tiltagende inflammation, så der til sidst vil komme en komplet aflukning.

Udposninger og bristede trommehinder

Når voksen gradvist ophober sig i øregangen, og den naturlige passage er så aflukket, at det ikke kan passere, er voksen nødt til

at søge andre veje i takt med at trykket stiger. Øregangen hos kaniner består af stærkt væv, omkranset af små muskler og brusk og kan normalt modstå meget uden at miste hverken sin form eller funktion. Men er den udsat for et konstant tryk, store mængder af inflammation og en gradvis udvidelse grundet kontinuerlig tilførsel af voks, kan der opstå svagheder i væggen af øregangen. Griber man ikke ind med omfattende behandling på dette stadie, vil øregangen til sidst give efter. Det er svært at forestille sig omfanget af smerter, der må følge med, når voksen arbejder sig ud gennem øregangsvæggen og danner tydelige opspændte

udposninger på siden af kaninens hoved. Udposningen kaldes en aurikulær divertikel, og den vil fortsætte med at vokse til tilstanden behandles.

En anden alternativ rute er den modsatte vej. Afgrænsningen mellem det ydre øre og mellemøret består af en tynd membran kaldet trommehinden. Den spiller en vigtig rolle for kaninens opfattelse af lydbølger, men også den kan bukke under for trykket fra den ophobede ørevoks. Dermed vil voksen kunne trænge ind i det luftfyldte hulrum i kaninens mellemøre. Den tynde knogle, der omkranser mellemøret, er ikke lavet til at modstå trykket fra voksen og vil allerede efter kort tid begynde at degenerere. Ud over hørelsen, der bliver påvirket i svær grad, når trommehinden brister, kan kaniner med denne tilstand opleve massiv smertepåvirkning samt symptomer som balanceproblemer, desorientering, tiltet hoved, kvalme, nedsat aktivitetsniveau og generelle tegn på utilpashed. Der kan også følge

både mellemørebetændelse og infektioner i det indre øre, fordi voksen ikke er steril.

I de tilfælde hvor kaninen har udviklet smertefulde udposninger, eller hvor mellemøret er blevet fyldt med voks, er der ingen anden udvej for kaninen end at få udført en omfattende operation for at rette op på problemet.

“I de tilfælde, hvor kaninen har udviklet smertefulde udposninger ... er der ingen anden udvej for kaninen, end at få udført en omfattende operation.”

Desto tidligere man griber ind, desto bedre er kaninens chancer for at få et smertefrit liv på den anden side uden kroniske gener.

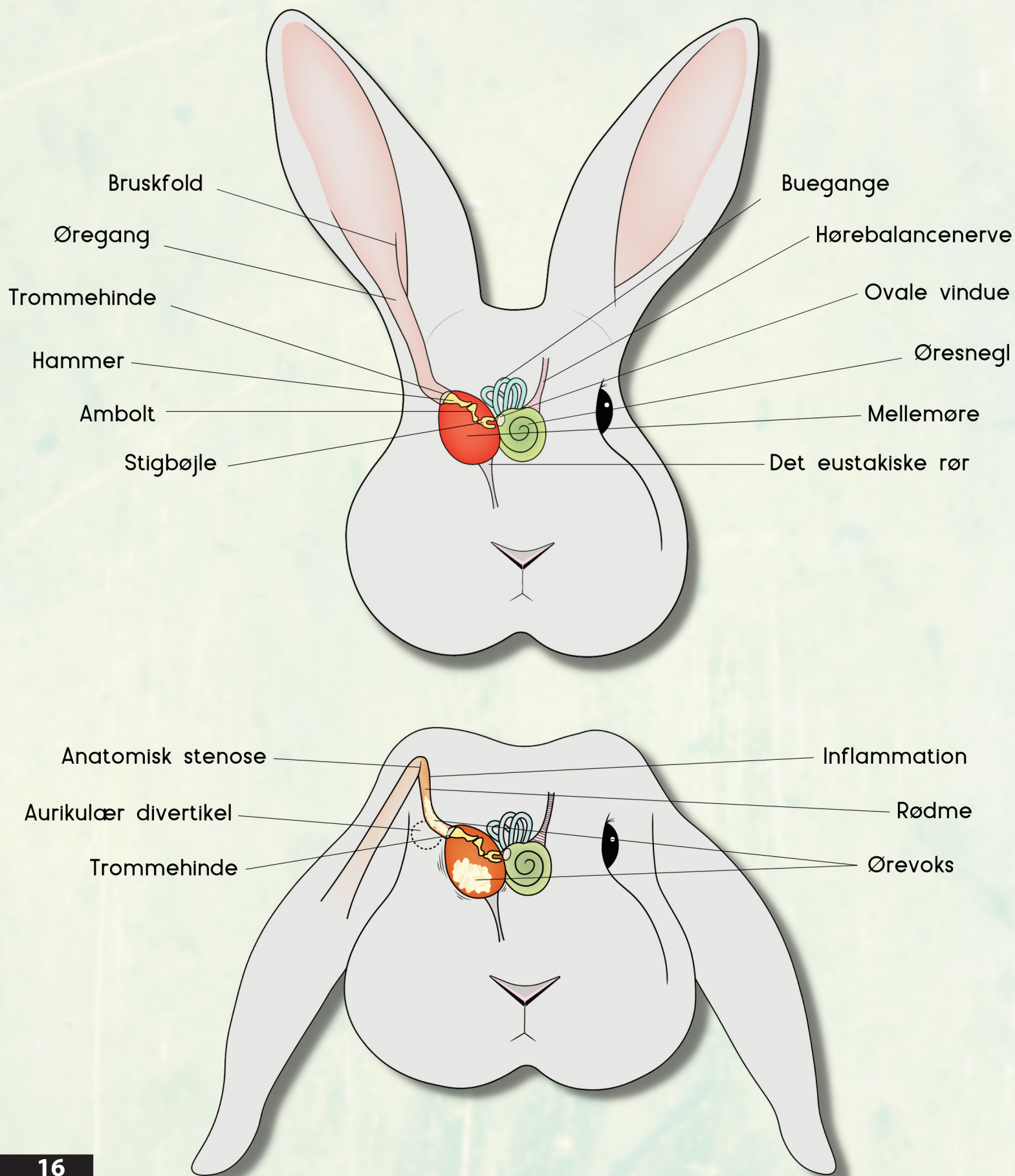
Men min vædder har det jo fint?

Meget ofte når der konstateres øreproblemer hos vædderkaniner, bliver vi mødt af en undrende ejer, der har svært ved at forstå,

hvordan kaninen kan være så plaget af sine ører, når den opfører sig som den plejer, og deres dyrlæge aldrig tidligere har nævnt, at ørerne fejlede noget. Desværre har der længe været en opfattelse, også blandt dyrlæger, at sådan ser hængeører jo bare ud, og at fundene er normale for vædderkaniner. At det er normalt betyder desværre ikke, at kaninen ikke er generet, og tiden må og skal efterhånden være moden til at gøre op med accepten af, at vores dyr skal leve med kroniske smerter, bare fordi det er noget, vi selv har fremavlet. Det er også normalt for en bulldog at have svær allergi og vejrtrækningsproblemer, men det betyder langt fra, at den ikke hellere var fri for begge dele, og det samme kan siges om vores kaniner. De er måske valgt på grund af deres udseende, og de har ikke andet valg end at overleve på trods af det. De opfører sig, som de plejer, fordi de aldrig har prøvet andet. De ved ikke, at man kan leve uden øresmerter, eller hvordan det føles ikke at have ondt.

Røntgenbilleder af to kaniners kranier. Den røde ring markerer mellemøret, hvor der på det venstre billede ses en sund knogleformation, mens der på det højre er en betydelig degeneration af knogle forårsaget af tryk fra pus og ørevoks i hulrummet.

Mange vædderkaniner bruges til spring, og man hører til tider postulatet om, at de altså ikke ville kunne konkurrere, hvis de havde ondt i ørerne. Men hvis alle konkurrenter også er væddere, er det svært at argumentere for, at der er tale om et reelt sammenligningsgrundlag. Når man snakker med ejere, der har fået deres kaniner øreopereret, og dermed permanent fjernet de gener og smerter ørerne tidligere har været skyld i, fortæller de ofte om en markant og uventet opblomstring. Kaninerne er mere aktive, mere opsøgende, spiser mere hø og har langt sjældnere problemer med fordøjelsen, halsår, overvægt og andre problemer, der kan ses som konsekvenser af et liv, hvor smerterne altid følger med. Det er ikke alle væddere, der har behov for en operation, men langt de fleste vil kunne forøge deres livskvalitet ved regelmæssig ørerens, så den ophobede voks kan hjælpes ud, hvis der stadig er en smule passage gennem knækket på øregangen.

“Det er ikke alle væddere, der har behov for en operation, men langt de fleste vil kunne forøge deres livskvalitet ved regelmæssig ørerens.”

Dårlig avl?

Øreproblemer hos kaniner er underdiagnosticeret både herhjemme og i udlandet. I takt med mere viden på området og flere dygtige kirurger, der er i stand til at afhjælpe problemerne, er flere heldigvis ved at få øjnene op for den lidelse, mange vædderkaniner gennemlever hver dag, samt hvordan vi kan forebygge udvikling og behandle tilstanden.

Der er endnu få videnskabelige studier, der fastlægger omfanget af problemet, og det er svært at udtale sig om, hvorvidt tilstanden er blevet markant værre i de senere år end tidligere, eller om der ganske enkelt ikke har været tilstrækkelig opmærksomhed på det før.

“Øreproblemer hos kaniner er underdiagnosticeret både herhjemme og i udlandet.”

Fælles for den gængse opfattelse i fagkredse er, at kaniner med hængeører har en voldsomt forøget risiko for at udvikle smertefulde øreproblemer, og der er heldigvis efterhånden få, der hører til segmentet, som slet ikke anerkender tilstanden.

Man støder tit på det postulat fra opdrættere af vædderkaniner, at de aldrig har haft en kanin med dårlige ører i deres opdræt, hvilket har tilført debatten en dimension om, hvorvidt de omtalte problemer begrænser sig til at ramme kaniner af “dårlig avl” eller ej.

På Danmarks Kaninavlerforenings Landsudstilling (LU) i februar kunne det dog desværre bekræftes ved kig ned i en række hængeører, at også de fine avlskaniner med stamtavler fra velrenommerede opdræt, lider af en markant forøget forekomst af forsnævrede øregange, ophobning af ørevoks og dermed risiko for at udvikle alvorlige problemer. En af Danmarks dygtigste kanindyrkere, Henriette Munk, der tilså kaninerne udtaler:

“Jeg var inviteret med på LU og fik lov at tilse en række af kaninerne derude, som fik undersøgt

deres ører og tænder. Desværre tegnede der sig et klart billede af, at de udfordringer vi kender hos vædderkaninerne også var at finde hos avlskaninerne fra opdrættere i Danmarks Kaninavlerforening. Det må på den baggrund kunne konkluderes, at der er tale om et generelt problem, der ikke kan tilskrives dårlig avl, og som det ikke er lykket opdrætterne at løse. Alt tyder på, at det er knækket på øregangen i sig selv, der giver anledning til forsnævringen og de deraf følgende tilstande, og at det derfor sandsynligvis ikke kan avles væk, så længe ørerne hænger.”

På trods af de udtalte øreproblemer er dværgvædderen den mest populære race som familiekanin i Danmark. De nuttede hængeører, flade ansigter og milde sind er ikke til at stå for,

“Der er tale om et generelt problem, der ikke kan tilskrives dårlig avl, og som det ikke er lykket opdrætterne at løse.”

og derfor vælger mange netop den race, når de skal anskaffe sig en kanin. Langt de fleste er ikke klar over de problemer, der følger med denne og andre vædderracer, og bliver ubehageligt overraskede, når de står hos dyrlægen og får at vide, at de enten skal rense ører regelmæssigt resten af kaninens liv eller få foretaget en operation til adskillige tusinde kroner. Vi skylder de nuværende og kommende ejere at gøre denne information tilgængelig på forhånd, så det kan inddrages i deres overvejelser af anskaffelse af kaniner, og ikke mindst så vi kan undlade at støtte avl, der skader vores elskede dyr.

KUN **DET BEDSTE** ER GODT NOK

Kaninværnet samarbejder med **PetDK**, for hvad kunne være mere naturligt end et samarbejde mellem en dyrevelfærdsorganisation for kaniner og en webshop, der tilbyder et godt stort udvalg til kaniner inden for korrekt ernæring, samt meget andet der bidrager til kaniners trivsel og behov.

Hos PetDK er vi utrolig glade for, at Kaninværnet anbefaler vores webshop, hvor også medlemmer af Kaninværnet kan få noget rabat ved at handle på www.petdk.dk

PetDK deler Kaninværnets passion for kaniner, og finder det derfor naturligt at støtte Kaninværnets kamp og akutindsats for at redde de nødstedte kaniner.

PetDK er generelt engagerede i at hjælpe særligt udsatte kaniner, både hos Kaninværnet men støtter f.eks. også Dyrenes Beskyttelse og kaniner i Ukraine.

Som medlem af Kaninværnet giver PetDK dig **5% rabat** på alle ordrer. Brug rabatkoden, som du finder på din konto under medlemsfordele hos Kaninværnet.

**Køb dit kaninfoder og tilbehør
på www.petdk.dk**

SAMARBEJDE MED ANIMAL RESCUE UKRAINE

Af: Rasmus Svoldgaard

Kaninværnet har etableret et samarbejde med foreningen Animal Rescue Ukraine, ARU.

Vi har valgt at samarbejde med netop ARU, fordi vi mener, at organisationen deler Kaninværnets værdier. Vi anser ARU for en meget effektiv organisation, både fordi ARU er fuldt ud frivilligdrevet og økonomisk transparente, og fordi ARU samarbejder med lokale frivillige netværk for at sikre optimal udnyttelse af donationerne.

ARU er en lille frivillig organisation, som arbejder på at bringe nødhjælp til nødstedte dyr i det krigsramte Ukraine. De udbringer doneret foder m.v. direkte til de nødstedte i brændpunkterne – ofte helt ved fronten af konflikten. Siden krigens start har ARU's frivillige krydset grænsen til Ukraine mere end 60 gange med foder, medicin og andre fornødenheder til internater og dyrehospitaler. ARU har også hjulpet med evakueringen af mere end 500 kæledyr fra Ukraine, og de arbejder desuden sammen med lokale frivillignetværk i Ukraine, som hjælper med at distribuere nødhjælpen, hvor der er mest brug for den. På den måde sikrer ARU den mest effektive anvendelse af donationer.

ARU har ingen administrative omkostninger og drives udelukkende af ildsjæle, som sætter de-

res egen sikkerhed på spil for at hjælpe dyrene i Ukraine. Som følge af deres heltmodige indsats for dyrene, har ARU modtaget en hæderspris fra den ukrainske ambassadør i Danmark. De har også indgået officielt partnerskab med bystyret i Mykolaiv tidligere på året.

ARU løber an på donationer, og da kaniner fortsat er et ringeagtet kæledyr, er der desværre meget få donationer, som tager kaniner i betragtning. Derfor har Kaninværnet valgt at indgå et samarbejde med ARU. Ved at trække på vores egne samarbejdspartnere, navnlig PetDK, er vi i stand til at indsamle betydelige donationer, som kan hjælpe kaninerne i Ukraine. Med relativt få midler kan vi således hjælpe mange enormt trængende kaniner.

Samarbejdet har allerede gjort en væsentlig forskel for nødstedte kaniner i Ukraine. I marts overrakte Kaninværnet knapt et halvt ton foder til ARU. De første 300 kilo er allerede blevet distribueret til trængende internater i Ukraine. Det glæder os, at vi kan gøre en forskel for særligt udsatte kaniner i et særligt udsat område.

Vi ser frem til at følge ARU's fortsatte arbejde for dyrene i Ukraine.

KANINER OG MARSVIN

Af: Clara-Celina Lauritzen

Flere har måske haft tanken om at have marsvin og kaniner gående sammen eller lade dem hilse på hinanden. Det er dog noget, der må kraftigt frarådes, da det kan koste liv.

Mange kaniner er asymptomatiske bærere af bakterien Bordetella bronchiseptica, som kan lede til kroniske og dødelige luftvejsinfektioner hos marsvin. Marsvin skal også gå med artsfæller, og disse kan ikke erstattes af kaniner eller andre arter. De kræver forskelligt foder, men vil spise hinandens, hvis de har adgang til det - det kan være skadeligt for dem, og kan gøre dem syge.

Kaniner og marsvin taler desuden ikke samme (krops)sprog, så der kan meget nemt opstå misforståelser og uvenskab mellem dem, også selvom ingen er sure.

Kaniner zoomer rundt og laver binkies, når de er glade, og det er skønt! Men en kanin, der binkier, kan komme til at brække ryggen på et marsvin. Kaninen er noget større end marsvinet og har også flere kræfter. Hvis de kommer op at slås (fx på grund af misforståelser), er det en meget ulige kamp, der kan koste marsvinet livet.

De er heller ikke aktive på samme tider af døgnet, hvilket også kan føre til uro og uvenskab mellem dem. Sidst men ikke mindst, så tolererer de markant forskellige temperaturer, og marsvin bør ikke være ude i de kolde tider af året, mens kaniner

tåler det fint på grund af deres varme underuld.

Det er derfor en dårlig ide at holde kaniner og marsvin sammen. De bør holdes adskilt og bør hver især bo sammen med artsfæller, som deler deres sprog og behov.

NEUTRALISATION

Af: Clara-Celina Lauritzen

Neutralisation er en fællesbetegnelse for kastration og sterilisation af kaniner. Mange kan være i tvivl om, hvorvidt de skal neutralisere deres kanin. Hvis kaninen for eksempel går alene, allerede er renlig og ikke udviser hormonel betinget adfærd, så er der vel ikke behov for det? Dette er en misforståelse. Kaninværnet anbefaler, at man altid får sine kaniner neutraliseret. Det er der flere grunde til.

Man fjerner deres ellers høje risiko for celleforandringer eller kræft. Især hunnerne er udsatte her. Der ses celleforandringer eller decideret kræft hos de fleste intakte hunkaniner allerede, når de fylder 4 år, og risikoen stiger kun med alderen. Kræften kan derudover udvikle metastaser til lungerne. Der ses hyppigt metastaser i lungerne, og erfaringen er desværre, at der ikke går flere år, før spredningen sker. Man kan fjerne livmoderen, men man kan ikke fjerne lungerne. Så derfor anbefales det, at man får kaninen neutraliseret før, det er for sent. Derudover så mindsker man også risikoen for cancer og cyster i brystkirtelvævet.

Ved at neutralisere kaninerne, så undgår man hormonbetinget adfærd, herunder territoriell adfærd som markering af sit territorie med urin og afføring, aggression, dominans, strinten, seksuelle frustrationer og falsk drægtighed. Alt dette er med til at stresser kaninen og kan som skrevet afhjælpes ved at neutralisere. Neutralisation nedsætter generelt stressniveauet markant hos kaninen. En intakt kanin vil stresser dagligt grundet hormonerne i kroppen. Det er tilfældet, selvom vi mennesker måske ikke kan se det på den. Det kan være rigtig svært - hvis ikke umuligt - at renlighedstræne en intakt kanin. Her hjælper neutralisation også, da behovet for at markere bliver mindsket, efter hormonerne er ude af kroppen.

Når man neutraliserer, åbner man også op for muligheden for at give kaninen en eller flere artsfæller, hvilket de også trives bedst ved. Kanin-

er bør ikke bo alene, og intakte kaniner bør ikke gå sammen, da det kan ende ud i meget grimme slåskampe grundet hormonerne. Kaniner som slås, kan lave rigtig store skader på hinanden, og det kan i værste fald ende fatalt. Dette gælder også for kaniner, som er i familie med hinanden (søskende etc.). Kaniner har nemlig ingen familiære relationer til hinanden og ved altså ikke, om de er i familie med hinanden eller ej.

Kaniner i par lever længere, er mindre syge samt stresser mindre. Så det er klart endnu en fordel at få sin kanin neutraliseret og give den en anden neutraliseret ven.

Sidst men ikke mindst så undgår man uønskede unger. Kaniner kan hurtigt få unger og kan hurtigt få rigtig mange af dem. Det er meget normalt, at folk med intakte kaniner oplever såkaldte "ups-kuld". Internaterne flyder over med kaniner, og der er ikke brug for flere utilsigtede og uønskede kaninunger.

Kan en kanin så blive for gammel til at blive neutraliseret?

Både ja og nej. Så længe kaninen er sund og rask nok til at kunne gå igennem narkosen, kan man neutralisere den, men er kaninen 11 år gammel, kan man derudfra vurdere, om det så er nødvendigt. Hannerne bliver kønsmodne omkring 10 ugers alderen og kan kastreres, når kuglerne er faldet ned. Hunnerne bliver kønsmodne omkring 4 måneders alderen og kan steriliseres derefter.

Der er selvfølgelig også en risiko forbundet med neutralisation, da det indebærer, at kaninen skal i narkose. Risikoen for at kaninen ikke overlever vil aldrig være på 0 %. Derfor er det også vigtigt, at man vælger en dyrlæge, som har masser af viden og erfaring med kaniner. Det bør imidlertid ikke afskrække ejere fra at neutralisere deres kaniner. Dødsraten er meget lav, og vælger man en kaninerfaren dyrlæge, som bruger en artsspecifik anæstesi protokol, så er risikoen minimal.

KANINVENNLIGE PLANTER

Af: Clara-Celina Lauritzen

Sommeren er endelig så småt kommet tilbage, og det betyder, at naturen lige nu er proppet med guld til kaninerne. Der er så meget fra naturen, som kan understøtte et sundt fordøjelsessystem, slide på tænderne og bidrage med gode vitaminer og mineraler til kaninerne. Faktisk kan man med fordel skruke lidt ned for foderpillerne i sommerhalvåret, og supplere med en masse forskelligt grønt fra naturen.

Til at starte med vil vi lige huske jer på, at vi inde på Kaninværnets hjemmeside under Læringsportalen, har en video, der netop handler om at plukke grønt i naturen. Der tager vores næstformand og sundhedsfaglige koordinator, jer med på en tur rundt om en mose, og fortæller en masse spændende om planterne i området. Det vigtigt at understrege, at det ikke er alle steder, man må plukke fra, og hvis man er i tvivl, så er det bedst at lade være.

Derudover anbefaler vi altid at bruge en grenaaks for ikke at ødelægge og gøre for meget skade på planterne. Pluk aldrig noget som du enten ikke ved hvad er, eller noget som du er i tvivl, om kaninerne må få. Kaninerne ved ikke, hvad der er giftigt for dem, hvilket kan have fatale

konsekvenser, hvis de bliver fodret med planter, som de ikke tåler. Det ønsker vi naturligvis ikke sker, så hvis man står overfor en plante, man ikke kender, så er det bedst at lade den blive i naturen. Det kan også være en god ide at bruge 'Google lens' eller en af de mange plante-apps der findes til smartphones - men husk at de også kan tage fejl, så vær gerne kritisk.

Der findes som sagt masser af guld fra naturen lige nu, som er både sundt og lækkert for kaninerne. Lige nu kan det være en fordel at plukke meget grønt

10 KANINVENNLIGE PLANTER

- 1: Cikorie
- 2: Marietidsel
- 3: Rød tvetand
- 4: Vejbred
- 5: Løgkarse
- 6: Vikke
- 7: Elm
- 8: Lind
- 9: Hvidtjørn
- 10: Burresnerre

og tørre en større mængde af det, det kan gøres enten i solen/lufttørres eller i en dehydrator.

Når det er helt tørt, kan det opbevares i en lufttæt beholder, og det kan derved holde sig i mange måneder, og du kan fodre kaninerne med lækkert natur-

grønt hele vinteren.

Kaninværnet har også en plakat med årstidens grønt. Her kan man se lidt af, hvad der begynder at spire, og hvornår. Den kan, sammen med alle vores andre informationsmaterialer, findes i arkivet på Kaninværnets hjemmeside. Vi ved det kan være svært at finde rundt i, hvad de må få og ikke få. Ligeledes kan det også være svært at finde grønt, som ikke altid bare er de samme mælkebøtter, skvalderkål eller brændenælder.

Vi har derfor her lavet en liste med 10 planter, som kaninerne gerne må spise, og som er nemme at genkende, da de ikke ligner mange andre planter. Listen bør være god til både dem som endnu ikke er så skarpe på planterne, men også til dem som blot mangler lidt inspiration. Husk altid at servere alt med måde, og har dine kaniner sarte maver, så tilvæn dem langsomt, eller prøv at tørre det inden de får det. Er du i tvivl om, hvor meget grønt eller andet foder de må få, så har vi ligeledes også udarbejdet en kostpyramide for kaniner, som ligger på hjemmesiden.

God plukketur, velbekomme og god fordøjelse!

10 KANINVENNLIGE PLANTER

Burresnerre

Cikorie

Marietidsel

Rød Tvetand

Vejbred

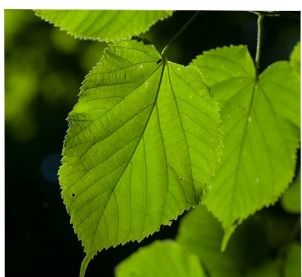
Løgkarse

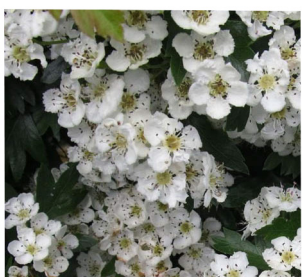
Vikke

Elm

Lind

Hvidtjørn

LÆSER DU VORES MEDLEMSBLAD?

KONKURRENCE

VIND EN PAKKE MED KANINGUF!

SEND EN MAIL MED DIT NAVN OG ADRESSE TIL:
medlemsblad@kaninvaernet.dk

Den 1/9 trækker vi lod blandt alle, som har sendt en mail. Vinderen får direkte besked på mail.